

REFERAT

Slots- og Kulturstyrelsen

H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V
www.slks.dk

Anders Cato
Specialkonsulent

aca@slks.dk
Direkte tlf. 33 73 33 96

EAN 5798000793132
CVR 26489865

26. oktober 2016

Referat fra møde i Bibliografisk Råd

onsdag den 26. oktober 2016 kl. 10.30-16.00

Deltagere

Leif Andresen, Det Kongelige Bibliotek (formand)
Hanne Hørl Hansen, DBC
Dorete Bøving Larsen, Statsbiblioteket
Pernille Saul, Guldborgsundbibliotekerne
Line Jung Lindhard, DBC
Helle Møller Villadsen, Professionshøjskolen UCC
René Høtbjerg Øhlenschlæger, Københavns biblioteker
Gitte Andersen, Det Kongelige Bibliotek
Anders Cato, Slots- og Kulturstyrelsen

Adjungeret

Tine Vind, Slots- og Kulturstyrelsen (til fejring af RDA-beslutningen efter kl. 15)

Dagsorden

1. Velkommen

2. Godkendelse af dagsorden

3. Meddelelser

- a. Velkommen til Gitte Andersen, nyt medlem i BIR fra den 1.1.2017
Leif bød Gitte velkommen som nyt medlem af BIR
- b. Fejring af RDA-beslutning kl. 15 /v. Tine Vind
Kl. 15 bliver der en fejring af den RDA-beslutning der blev truffet den 19. august i SLKS.
- c. Nationalbiblioteket.
Leif fortalte om fusionen af Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket per den 1.1.2017.

4. RDA-projektet

a. Opsummering

Se mailen: Til Bibliografisk Råd og arbejdsgrupper, d. 22.09.2016

Leif rapporterede om den lange vej til en beslutning om RDA. Den 19. august 2016 blev beslutningen endelig truffet efter ca. fire års forberedelsesarbejde.

Han orienterede også om beslutningen vedr. en oversættelse af terminologi, der blev lavet i august-september af firmaet Avanti som en forberedelse til det arbejde som den netop nedsatte Terminologiarbejdsgruppe skal lave.

Forretningsudvalget har sat mødefrekvensen op for at nå alle de forberedelser der skal nås. Leif delte et ekstra diskussionspapir ud med "Idee til information og uddannelse vedr. RDA".

Samtidigt med beslutningen blev der også skabt en projektgruppe som fungerer som et link mellem det regelbaserede spor og det mere tekniske spor.

Der blev også skabt fire arbejdsgrupper vedr. Terminologi, Dansk Profil, Autoritetsdata og Formatet.

Line spurgte om vi ikke har behov for en total gennemgang af formatet, når profilen er færdig og det var mødet enigt i.

b. Statusrapport:

i. Arbejdsgruppen vedr. terminologi

Hanne rapporterede om gruppens arbejde. Hanne er tovholder og Anders vedligeholder arbejdsdokumentet. Det tager lang tid, men er et meget interessant og spændende arbejde.

Der vil være fire heldagsmøder det her år og efter det håber vi at vi i hvert fald næsten har nået at gennemgå alle termer.

Når vi nu skifter katalogiseringsregler er det vigtigt at vi også skifter til tilsvarende terminologi, de nye regler og ikke forsøger at presse termer ind i det billede af katalogisering, som vi hidtil har haft.

ii. Arbejdsgruppen vedr. Dansk Profil

Hanne fortalte om den Danske profil og den opgave hun har fået af SLKS om at være hovedansvarlig for udarbejdelsen af den.

Hun har skrevet profiltekst til kapitel 0 og 1 og er lige begyndt på kapitel 2. Hanne har haft god hjælp af at kigge på de tyske og svenske profiler. Hun dækker selv de fleste områder med bidrag

fra hendes institution, og Det Kongelige Bibliotek vil tage sig af specifikke regler vedrørende kartografi (Vivi Gade) og periodika (Kathrine Schrøder).

Først efter at kapitel 2 er klart, vil Hanne indkalde til et første møde i arbejdsgruppen.

Opgaven er ikke at ændre niveauet på katalogiseringen. Målet er et tilsvarende niveau nogenlunde som det er i dag.

Det er fint at de overvejelser, der er lavet bliver bevaret for evig tid, så at vi kan gå tilbage og se hvad man har diskuteret.

Ved genbrug af data så retter man ikke til, men man bruger det som man får ind. Der kan noteres at sådan er det også allerede i dag. Det er vigtigt at bruge sund fornuft.

iii. Arbejdsgruppen vedr. autoritetsdata

Første møde med gruppen bliver den 25.11. Der er lavet kommissorium.

Der blev talt lidt om hvad autoritetsarbejde vil koste. Det bliver helt naturligt et anderledes work flow, men internationale erfaringer viser at, i det lange løb, bliver arbejdsbelastningen ikke højere ved katalogisering – men ikke hellere lavere.

iv. Arbejdsgruppen vedr. formatet

Gruppen indkaldes kun ved behov og endnu foreligger der intet. Efter at dansk profil er nået til et passende sted i forløbet, skal formatet gennemgås som helhed i forhold til RDA.

c. Artikler om RDA

i. Revy – Leif

Leif har skrevet til Revy 2016-04. Der er også plads til at skrive noget mere ved et senere tidspunkt.

ii. Perspektiv – Hanne

Hanne meddelte at hun har drøftet muligheden af en artikel om overgangen til RDA med redaktionen og fået en uforpligtigende men positiv tilbagemelding. Perspektiv meddelte beslutningen gennem at gentage SLKS' pressemeddelelse.

iii. SLQ – Anders

Anders har skrevet en anmeldelse til SLQ om beslutningen.

iv. Forslag: Centralbibliotek.dk

René undersøger mulighederne.

v. Uddannelses- og skolebiblioteker

Hvordan arbejder vi med dem?

vi. Allerede lavet materiale.

Alle er velkommen at bruge de materialer der er blevet lavet.

d. BIR FU Møde med BF Meta og DFFU Metaforum

Hanne rapporterede og gennemgik det dokument hun har lavet vedr. uddannelse møde mødet med BF Meta og DFFU Metaforum. Der var enighed med disse om at en temadag i maj/juni 2017 ville være hensigtsmæssig

Blixathon er en god idé at lave for at nå en forståelse af modellerne, men Rådet så det ikke som den egentlige uddannelse.

Line pointerede at vi alle er nye, men det er jo den enkelte institution der skal holde i uddannelsen, men alligevel bliver det nok os der om et år vil have den kompetence der kræves for at formidle RDA ud til institutionerne.

Leif foreslog, at vi på arbejdsplanen for 2017 får planlagt et uddannelsesforløb. Der blev truffet en beslutning om at danne endnu en arbejdsgruppe, en om uddannelse. Leif skriver udkast til kommissorium.

Dorete bemærkede at et centralt kursus for superbrugere vil blive nødvendigt. På nuværende tidspunkt bliver vi nødt til at tage ind nogen fra Tyskland eller England eller lignende.

Hanne foreslog at vi også kunne videreformidle kendskabet til RDA håndbøger, der allerede er skrevet ligesom man kunne bruge noget af det frie amerikanske materiale der allerede er blevet lagt ud.

e. RDA Datamodelmøde i november.

Det bliver et ekstra møde med BIR den 7. december i SLKS og det møde vil have som tema RDA Datamodel med deltagelse af DDB og DBC teknikere.

f. RDA Toolkit

Anders rapporterede.

g. Fejring af RDA-beslutning (se punkt 3 b)

Der vil blive en fejring af RDA-beslutningen sidst på dagens møde.

5. Formatopdateringer

a. Til drøftelse/beslutning af BIR

i. Rettelse eller præcisering der giver overensstemmelse

mellem 245*n*o, 440*n*o samt 840*n*o. (Bilag 1-2)

/v. Line Jung Lindhard

Line redegjorde for forslaget.

Gruppen var enig om at delfelterne skal være gentagelige i alle

felder.

Gitte tjekker med ISSN og klarer det siden med BIR FU, så kan forslaget godkendes direkte.

ii. **Forslag til opdatering af de forklarende tekster omhandlende brugen af delfelt *u og *y i danMARC2 notefelterne.**

(Bilag 3)

/v. Line Jung Lindhard

En revision af brugen af delfelt *u og *y var oppe på sidste møde. Hanne havde fundet et par andre små forældede tekster, som tilrettes. Ellers så godkendtes teksten. FU korrigerer.

iii. **Ny kode til 004 delfelt n (kode for restriktioner o.l.)**

(Bilag 4)

/v. Line Jung Lindhard

Den nye kode er afhængigt af de nye brøndbiblioteker. Forslaget blev godkendt

b. **Besluttet af BIR FU**

i. **Præcisering af den vejledende tekst vedr. 001 delfelt *c og *d.**

/v. Line Jung Lindhard

I dag kan det fremstå som om både *c og *d følger formen ååååmddttmmss idet der står angivet:

Delfelt *c og *d

åååå=år

mm i denne position=måned

dd=dag

tt=time

mm i denne position=minut

ss=sekund

For helt at undgå misforståelser ændres teksten til:

Delfelt *c

åååå=år

mm i denne position=måned

dd=dag

Delfelt *d

åååå=år

mm i denne position=måned

dd=dag

tt=time

mm i denne position=minut

ss=sekund

6. MARC21-danMARC2-konvertering

/v. Leif Andresen

Leif gennemgik bilaget og pointerede at opgaven bør prioriteres.

Disse konverteringsskemaer er ikke blevet vedligeholdt siden Leif forlod Styrelsen i 2013.

Dorete pointerede, at når der sker ændringer skal alle berørte dokumenter opdateres umiddelbart. Det er ikke sket i de sidste år.

Line nævnte at tidligere har Styrelsen købt Bodil Dalgaard Møller (DBC) til opgaven. BIR besluttede at anbefale, at SLKS sikrer at specifikationerne opdateres og at der sikres en løbende vedligeholdelse.

Leif nævnte også Dublin Core- specifikationen/-erne. Lige nu ligger der to specifikationer, en i styrelsens regi og en der er DBC's. BIR anbefaler SLKS, at der fremadrettet kun er én gældende specifikation, f.eks. ved at SLKS laver bedst en aftale med DBC om vedligeholdelse.

7. Arbejdsgruppe vedr. BIBFRAME

/v. Leif Andresen

Status fra arbejdsgruppen (Bilag 5)

Leif rapporterede.

NNG, Nordic Network Group har BIBFRAME på dagsorden på deres møde om en uges tid.

Leif mente, at BIR bør konstatere at der kun er et alternativ lige nu til MARC og det er BIBFRAME. Vi skal ikke se BIBFRAME kun som LC's ting, uden holde øje med det.

Dorete syntes imidlertid at vi ikke kan sige at BIBFRAME vil være det eneste format der kan erstatte MARC.

BIR godkendte, at Leif på vegne af BIR tager internationale initiativer f.eks. med henblik på en europæisk BIBFRAME workshop. Grundlaget for sådanne initiativer er at BIR aktuelt vurderer, at der ikke er andre aktuelle initiativer til på globalt plan at erstatte MARC end BIBFRAME.

8. Nationalbibliografisk behandling af digitaliserede materialer

/v. Hanne Hørl Hansen (Bilag 6 udsendes inden mødet)

Jfr. Bibliografisk Råd. Møde 11. marts 2016, punkt 5.

Lindhardt & Ringhof kan tænke sig digitalisere 15.000 titler. Hvordan skal de håndteres bibliografisk? DBC kan ikke se dette som en normal nationalbibliografisk aktivitet. Hanne nævnte at DBC vil prøve at søge midler via retrokonverteringspuljen.

Gitte betonedede at det er vigtigt at kende bogfortegnelse optagelseskriterier ordentligt for at kunne håndtere periodikafortegnelsen.

BIR indstiller den foreslåede justering til godkendelse. Andre justeringer forven-

ter BIR at få forelagt til drøftelse senere. BIR ser frem imod en samlet diskussion af optagelseskriterierne senere.

9. Resultat af møde mellem SLKS jurist og BIRs formand

/v. Leif Andresen

a. Årtalsangivelse på personer

Der skelnes mellem saglig anvendelse og ikke saglig anvendelse.

Det er de saglige hensyn der afgør hvad vi har ret til at præsentere i vores kataloger.

Køn er ikke en fortrolig oplysning og må anvendes.

Dorete: Hvis vi skal følge de her regler, så kan vi vel ikke samarbejde med andre autoritetsdatarepositorier fuldt ud? Skal vi ikke hæve os op på EU-niveau?

Hvis vi udveksler alle informationer med VIAF kan fortroligheden forsvinde.

b. Pseudonymangivelse

De samme kommentarer som under punktum "a" herover.

c. Rettigheder til metadata

Et af problemerne er at SLKS er mere tilbageholdene af at give publikationer ud i SLKS' navn. Juristen lover at forholde sig til de forskellige muligheder (f.eks. BIR eller forfatterne) og vende tilbage.

Dorete: Det vi lavede den gang var på grundlag af hvordan situationen så ud den gang. Publikationen indeholder forslag til en del tiltag, som ikke kun kan være forfatternes. Hvad gør vi med dem?

Leif taler videre med juristen og efterfølgende drøftes indholdet igen i BIR-regi.

10. Rapport fra DKABM arbejdsgruppen

/v. Leif Andresen

Leif fortalte at der havde været et møde med deltagelse af en udvidet arbejdsgruppe Line, Pernille, René og Leif fra BIR midt i september med DBC. DBC præsenterede hvordan der bliver lavet søgeindeks i databrønden ud fra DKABM og danMARC2. Leif havde påpeget, de generelle praksisregler for søgeveje, herunder bl.a. titel, burde ramme alle titler, hvilket ikke var tilfældet. Der blev aftalt, at DBC foretager en analyse af søgeindekserne i brønden uden for praksisreglerne, og i hvilken grad de er sammenfaldende med eksisterende praksisregelindekser, samt udarbejder en redegørelse herfor. Denne drøftes efterfølgende af den udvidede arbejdsgruppe, som rapporterer på et senere BIR-møde.

11. IFLA LRM (tidligere FRBR LRM)

/v. Hanne Hørl Hansen

Kort orientering.

(http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr-lrm/frbr-lrm_20160225.pdf)

Forkortelsen betyder IFLA Library Reference Model og er det nye navn på den konsoliderede FRBR-model. Hele modellen var til høring under foråret. Svar blev også indsendt fra Hanne og Anders. Totalt blev der indsendt 200 sider hørings-svar, hvilket tog meget lang tid at bearbejde.

IFLA LRM kommer senere til godkendelse i IFLA Cataloguing Section og ender til sidst op i IFLA Standards Committee for endegyldig godkendelse.

Det der halter noget endnu er det der benævnes aggregates. Det var også det som vi anmærkede på lidt i vores svar.

Der var et spørgsmål om modellen er blevet mere jordnær efter den her grundige gennemgang, men her blev Hanne nødt til at svare Nej.

12. EURIG Editorial Committee

/v. Hanne Hørl Hansen

Kort orientering.

Hanne rapporterede kort om hvad EURIG er og om den af EURIG nedsatte Editorial Committee, der har forpligtet sig til at gennemgå ændringsforslag til RDA og tage stilling til disse på det samlede EURIG's vegne. Den der ønsker at læse mere om EURIG kan gøre det på EURIG's hjemmeside:

<http://www.slainte.org.uk/eurig/>

13. Handlingsplan for 2016

(Bilag 1)

Handlingsplanen blev gennemgået og en del mindre ting blev ændret.

14. Til næste møde 7/12-2016

- a. Hovedfokus: RDA Datamodel. Det bliver en præsentation af hvor projektet er, men det er ikke en færdig model ved det tidspunkt.
- b. Forslag til mødeplan for 2017.
- c. Demo af RIMMF.

15. Eventuelt

Handlingsplan for Bibliografisk råd 2016

Ændringer i forhold til foregående version af arbejdsplanener markeret med rødt.

Igangværende opgaver				
Emne	Handling	Prioritering	Status	Tidsplan
Implementering af RDA og en National Strategi for Autoritetsdata.	Nedsætning af arbejdsgrupper 1. Terminologi 2. Profil 3. Autoritetsdata 4. Format	Høj	Starter august 2016	2016-2018
Væsentlige manglende analyser i forhold til RDA:				
- <i>Samspil mellem nye og gamle poster</i>				2017-2018
Open Data / Rettigheder til MARCposter	Under hvilke betingelser kan vi gøre data frie ift. tredje part.	Høj	Der holdtes møde mellem Styrelsens jurist og BIRs formand d. 24/8-16. Juristen vender tilbage med synspunkter snarest.	2017
Tilpasning af katalogiseringsregler vedr. pseudonymer	Regelforslag foreligger, men der kræves juridisk vurdering.		Der holdtes møde mellem Styrelsens jurist og BIRs formand d. 24/8-16. Leif har sendt et justeret forslag til juristens accept.	2016

Opgaver til igangsættelse				
Emne	Handling	Prioritering	Status	Tidsplan
Implementering af RDA og en National Strategi for Autoritetsdata.	Nedsætning af arbejdsgruppe 5. <u>Uddannelse</u>	Høj	Leif skriver forslag til kommissorium	2017-2018
Fuld overgang til UNICODE	Udfasning af sorteringstegn æ og gl. dansk å (@å), som fortsat er indeholdt i DanBib tegnsættet	Mellem	Afventer RDA – dansk profil (håndtering af bestemte artikler)	2016-2018
Translitterationsstandarder	Der er behov for en kritisk gennemgang og revision af Katalogiseringsreglernes bilag I http://www.kat-format.dk/kat_regl/Bilag.37.htm	Mellem	Vi afventer besked fra Bibliotekscenter for Integration Anders sender en rykker	2017?
Opdatering af <i>Ordning af registre i onlinekataloger</i>	Udføres af sorteringsarbejdsgruppen		Afventer RDA – dansk profil (håndtering af bestemte artikler) Håndtering af underscore skal fremgå	2017-2018

Løbende opgaver				
Emne	Handling	Prioritering	Status	Tidsplan
Årlig status vedr. tillægsaftale 3 - netressourcer og Nationalbibliografien	DBC indgiver årlig status til drøftelse i BIR		Status fremlagt på BIR-mødet 11.3.2016	Næste status primo 2017
Format- og regelvedligehold og -opdatering	Løbende sagsbehandling og indstilling fra Forretningsudvalget	Høj		
Linked Data og BIBFRAME	Løbende orientering om den nationale og internationale udvikling Der er nedsat en arbejdsgruppe der løbende følger udviklingen omkring BIBFRAME.	Mellem	Arbejdsgruppen genoptager sit arbejde i sammenhæng med BIBFRAME 2.0 publiceres. Nyt kommissorium besluttet.	2014-2017
Lande- og sprogkoder		Mellem/høj	Der er aftalt proces for vedligeholdelse af bilag C og D i danMARC2 i Forretningsudvalget	
DK5 årsrapport, herunder en evaluering af DK5-redationen.				Primo 2017 Evaluering Medio 2017
Opgaver sat i bero				